

Sygn.akt III AUa 635/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bohdan Bieniek (spr.)

Sędziowie: SA Piotr Prusinowski

SA Alicja Sołowińska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 grudnia 2015 r. w B.

sprawy z odwołania Z. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o zapłatę odsetek z tytułu nieterminowo wypłacanej renty

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 lutego 2015 r. sygn. akt IV U 6920/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyznaje Z. S. prawo do odsetek ustawowych od dnia 18 grudnia 2012 r. do 1 września 2014r,

II. w pozostałym zakresie apelację oddala,

III. koszty procesu między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt III AUa 635/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 26 sierpnia 2014 r. odmówił wypłaty Z. S. odsetek od przyznanej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył Z. S., wnosząc o jej zmianę i przyznanie odsetek ustawowych od renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od dnia 1 grudnia 2012 r. do dnia 2 września 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 26 lutego 2015 r. zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał pozwanego do zapłaty na rzecz wnioskodawcy odsetek za okres od dnia 1 grudnia 2012 r. do dnia 1 września 2014 r.

Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca Z. S. w okresie od 24 czerwca 2001 r. do 30 listopada 2012 r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W dniu 7 listopada 2012 r. Z. S. złożył do Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych Oddział w O. wnioski o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz orzecznik ZUS z uwagi na stwierdzone u wnioskodawcy schorzenia uznał go za nadal częściowo niezdolnego do pracy do 30 listopada 2015 r. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 14 grudnia 2012 r. ustaliła, że wnioskodawca jest zdolny do pracy, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 18 grudnia 2012 r. odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Od decyzji tej wnioskodawca złożył odwołanie do Sądu Okręgowego w Olsztynie, który wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2013 r. wydanym w sprawie IV U 181/13, po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłych neurologa, gastrologa i reumatologa, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy nadal od dnia 1 grudnia 2012 r. do 30 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2014 r. oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.. Dnia 26 sierpnia 2014 r. organ rentowy wydał decyzję o ustaleniu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na dalszy okres od dnia 1 grudnia 2012 r. do dnia 30 listopada 2014 r.

Zgodnie z przepisem art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. 2015 r., poz. 121), jeżeli organ rentowy - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. W myśl przepisu art. 118 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. 2013 r., poz. 1440 ze zm.) organ rentowy wydaje decyzje w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy, jak również dokonuje wypłaty świadczenia w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1a ustawy w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, o ile organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W tym stanie rzeczy koniecznym stało się dokonanie oceny kiedy, w realiach niniejszej sprawy, nastąpiło „wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji”

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 września 2007 r. (P 11/07, OTK-A 2007, Nr 8, poz. 97) stwierdził, że pojęcie „wyjaśnienia ostatniej niezbędnej okoliczności” należy rozumieć jako wyjaśnienie ostatniej okoliczności koniecznej do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. Tak więc termin 30 dni na wydanie decyzji w sprawie świadczenia i jego wypłaty w razie, gdy prawo do świadczenia zostało ustalone przez sąd, powinien być liczony od dnia doręczenia wyroku sądu - jednakże tylko wtedy, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (np. błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy), termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia. Z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, powodujących wyłączenie odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia lub jego wypłacie, należy wyłączyć błąd obciążający organ rentowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 roku, I UK 191/05). Taki jest zdecydowanie przeważający kierunek wykładni Sądu Najwyższego i sądów powszechnych (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 26 września 2006 roku, III AUa 1126/05, wyrok SN z dnia 9 marca 2001 roku, II UKN 402/00, wyrok SN z dnia 7 października 2004 roku, II UK 485/03, wyrok SN z dnia 21 kwietnia 2009 roku, I UK 345/08).

W wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (I UK 159/04) Sąd Najwyższy uznał, że wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, zwłaszcza gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można

było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy podniósł, że wówczas, gdy organ rentowy w chwili wydania zaskarżonej decyzji, miał wszystkie potrzebne dane pozwalające na wydanie decyzji zgodnej z prawem, a po stronie ubezpieczonego nie występował obowiązek wykazania żadnych innych okoliczności uzasadniających jego wnioski, to dla obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia nie mogą mieć znaczenia okoliczności dotyczące przebiegu postępowania sądowego, zwłaszcza gdy w tym postępowaniu nie ustalono żadnych nowych przesłanek wypłaty świadczenia, których wykazanie ciążyło na ubezpieczonym, a które nie były znane (nie mogły być znane) organowi rentowemu. Idąc dalej, dla obowiązku wypłaty odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia nie mogą mieć znaczenia okoliczności, które nastąpiły po uprawomocnieniu się wyroku przyznającego prawo do świadczenia, jak w tym przypadku, jeśli chodzi o termin uzyskania przez organ rentowy zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy.

Sąd Okręgowy przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy stwierdził, że decyzję o odmowie przyznania prawa do renty podjął w wyniku orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS. W wyrokach Sądu Najwyższego (II UK 485/03 i I UK 159/04) stwierdzono, że nawet jeśli Komisja lekarska ZUS dysponując pełną dokumentacją medyczną, która uzasadniała stwierdzenie niezdolności do pracy, błędnie uznała, że wnioskodawca odzyskał zdolność do pracy, organ rentowy ponosi odpowiedzialność z tytułu wadliwej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego dokonanej na etapie postępowania przed organem rentowym. Jeśli, jak w niniejszej sprawie, wszystkie istotne okoliczności dla ustalenia dalszej częściowej niezdolności wnioskodawcy do pracy mogły być wyjaśnione już na etapie postępowania przed organem rentowym, a w szczególności na etapie postępowania apelacyjnego nie pojawiły się żadne nowe dowody, organ rentowy nie może twierdzić, że nie ponosi odpowiedzialności za przedłużenie się postępowania w sprawie przyznania prawa do renty. W ocenie Sądu Okręgowego wydanie decyzji w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy było następstwem niewłaściwej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o to świadczenie dokonanej przez komisję lekarską a więc następstwem niewłaściwych ustaleń faktycznych. Błąd taki należy uznać za błąd organu rentowego, powodujący jego odpowiedzialność na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (wyrok SA w Łodzi z dnia 19 listopada 2013 roku, III AUa 295/13, wyrok SA w Krakowie z dnia 23 października 2013 roku, III AUa 425/13, postanowienie SN z dnia 13 listopada 2008 roku, II UK 208/08).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonemu prawo do odsetek ustawowych od dnia 1 grudnia 2012 r. do dnia 1 września 2014 r. włącznie.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając naruszenie prawa:

- procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia wszystkich zebranych w sprawie dowodów;

- materialnego, tj. art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz pominięcie treści art. 118 ust. 1 – 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń.

Mając powyższe na uwadze skarżący domagał się zmiany zaskarżonego orzeczenia i oddalenia odwołania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jest częściowo zasadna.

Już na wstępie należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy dokonał trafnych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne. Jest to możliwe poprzez dokonanie ustaleń faktycznych zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. , czyli swobodną oceną dowodów. Istotne w tej sprawie okoliczności zamykają się stwierdzeniem, że wnioskodawca w dniu 7 listopada 2012 r. złożył wniosek o przedłużenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Pozwany decyzją z dnia 18 grudnia 2012 r. odmówił prawa do świadczenia z uwagi na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 14 grudnia

2012 r. W wyniku odwołania do Sądu Okręgowego w Olsztynie uruchomiono postępowanie odwoławcze, dopuszczono dowód z opinii czterech biegłych lekarzy sądowych, którzy uznali odwołującego za osobę niezdolną do pracy. Pozwany zakwestionował werdykt biegłych i zgłosił zastrzeżenia, które Sąd Okręgowy oddalił, a wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2013 r. przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 grudnia 2012 r. do dnia 30 listopada 2014 r. Apelację organu rentowego oddalił Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2014 r. (III AUa 1595/13). W dniu 7 maja 2014 r. pozwany otrzymał odpis wyroku Sądu Apelacyjnego z uzasadnieniem. W dniu 14 sierpnia 2014 r. pozwany zwrócił się do Powiatowego Urzędu Pracy o nadesłanie informacji o wypłaconym ubezpieczonemu zasiłku dla bezrobotnych. Odpowiedź uzyskał w dniu 11 sierpnia 2014 r. W tym stanie rzeczy pozwany decyzją z dnia 26 sierpnia 2014 r. przyznał odwołującemu prawo do świadczenia, ustalone opisanymi wyżej orzeczeniami sądów powszechnych. Jednocześnie kolejną decyzją z tego dnia odmówił wnioskodawcy prawa do odsetek.

Oceniając ustalone w sprawie okoliczności faktyczne Sąd I instancji dokonał wadliwej wykładni prawa materialnego. Przypomnieć od razu należy, że w sprawie sporna była tylko jedna przesłanka świadczenia rentowego, a mianowicie kwestia niezdolności do pracy. Pozostałe przesłanki prawa do renty (aspekty stażowe) nie były sporne.

W przedmiocie prawa do odsetek w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie można odwoływać się wprost do zasad prawa cywilnego. Przedmiotowe stanowisko wynika z faktu, że sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych jest jedynie sprawą cywilną w znaczeniu formalnym w rozumieniu art. 1 k.p.c. Po wtóre, przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U z 2015 r., poz.121, dalej powoływana jako ustawa systemowa) oraz przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U z 2015 r., poz. 748, dalej powoływana jako ustawa emerytalna) zawierają własne i odrębne regulacje w zakresie prawa do odsetek ustawowych, co też trafnie dostrzegł Sąd I instancji w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia. Wspomnieć trzeba, że zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy systemowej, jeżeli organ rentowy - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. W koniunkcji z powołaną wyżej regulacją pozostaje treść art. 118 ust. 1 i ust. 1a ustawy emerytalnej. Zgodnie z przedmiotowym uregulowaniem organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Jednak w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego (przede wszystkim sądu ubezpieczeń społecznych) za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Hipoteza opisana w art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej została poddana ocenie pod kątem zgodności z Konstytucją RP (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r., P 11/07, OTK-A 2007, Nr 8, poz. 97). W konsekwencji obliguje do przyjęcia wykładni prawa zaoferowanej przez Trybunał Konstytucyjny. Nie sposób też pominąć, że kierunek tej wykładni prawa materialnego był uprzednio akceptowany w judykaturze Sądu Najwyższego. Zawężając pole badawcze do detonacji pojęcia "wyjaśnienie ostatniej niezbędnej okoliczności" z art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, trzeba zauważyć, że generalnie termin trzydziestu dni na wydanie decyzji w sprawie świadczenia i jego wypłaty, jeżeli prawo do świadczenia zostało ustalone wyrokiem sądu powszechnego, powinien być liczony od dnia doręczenia orzeczenia organowi rentowemu. Powyższa reguła ma zastosowanie w sprawie tylko wtedy, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym, nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy.

Natomiast, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien

był ustalić prawo do świadczenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wymienia się, że przykładem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność jest między innymi: błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy. Do wyłączenia obowiązku wypłaty odsetek nie jest wystarczające wykazanie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03, OSNP 2005, Nr 10, poz. 147). Z kolei wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, zwłaszcza gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r., I UK 159/04, OSNP 2005, Nr 19, poz. 308).

Suma powyższych przykładów skłania do tezy, że w przypadku dysponowania przez organ rentowy wszystkimi niezbędnymi przesłankami do przyznania prawa, zwłaszcza gdy w toku postępowania sądowego o prawo do renty nie były przedkładane nowe - niedostępnie pozwanemu - dowody, a biegli - stwierdzając niezdolność do pracy - odwołują się do badań będących w posiadaniu strony pozwanej (np. badanie (...) odcinka lędźwiowo krzyżowego z dnia 3 października 2012 r.) rysuje się odpowiedzialność pozwanego do wypłaty odsetek, gdyż nieustalenie ostatniej okoliczności leży po stronie organu rentowego. Jak wynika z analizy dokumentów w aktach sprawy ubezpieczony nie składał w postępowaniu nowej dokumentacji medycznej, która nie była znana lekarzom organu rentowego, a została dopiero okazana biegłym sądowym. Z analizy dokumentów w aktach IV U 181/13 Sądu Okręgowego w Olsztynie wynika, że choć do odwołania załączono zaświadczenie lekarskie z dnia 4 i 17 stycznia 2013 r. oraz 28 grudnia 2012 r., to jednak dokumenty nie mają znaczenia orzeczniczego. Nie rzucają nowego światła na stan zdrowia ubezpieczonego, lecz ograniczają się dosłownie do wymienienia rodzaju schorzeń wnioskodawcy. Podobnie rzecz dotyczy karty leczenia szpitalnego z dnia 30 stycznia 2013 r. Zatem wymienione dowody mają charakter neutralny w kontekście oceny stopnia niezdolności do pracy. Biegli formułując opinię nie przywiązywali do tych dokumentów znaczenia orzeczniczego, wręcz pomijali tego rodzaju dokumentację. Oznacza to, że zarówno pozwany, jak i biegli sądowi orzekali na podstawie tego samego materiału dowodowego. Zatem sam czas trwania postępowania sądowego nie sanuje czynności organu rentowego. Można jedynie zaś dodać, iż w postępowaniu sądowym aktywność pozwanego zmierzała do zanegowania wniosków wynikających opinii biegłych, co w przypadku uwzględnienia, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych dysponuje profesjonalną służbą medyczną, nie może w każdym wypadku zwalniać pozwanego od odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności w sprawie. Według wyroku Sądu Najwyższego z 14 września 2007 r., III UK 37/07 (OSNP 2008, nr 21-22, poz. 326) odsetki przewidziane w art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych od kwoty świadczenia przyznanego wyrokiem sądu w sytuacji, gdy organ rentowy z naruszeniem prawa odmówił jego przyznania, powinny przysługiwać od upływu terminu, w którym organ rentowy powinien był wydać prawidłową decyzję uwzględniającą wniosek, po wyjaśnieniu okoliczności niezbędnej do jej wydania, a więc po przeprowadzeniu dowodów i po ich ocenie.

Transponując powyższe uwagi na grunt przedmiotowego sporu należy przypomnieć, że wniosek o ponowne ustalenie uprawnień do renty ubezpieczony złożył w dniu 7 listopada 2012 r., a zaskarżoną decyzję pozwany wydał w dniu 18 grudnia 2012 r. Ten dzień jest ostatnim momentem, w którym pozwany mógł - przy prawidłowej ocenie zgromadzonych dowodów - prawidłowo rozpoznać wniosek ubezpieczonego. Skoro tego nie uczynił, to od tego dnia wnioskodawcy przysługują odsetki. Tymczasem Sąd I instancji wadliwie odkodował znaczenie omówionych wyżej przepisów w zakresie terminu rozpoczęcia biegu początkowego ustawowych odsetek. Z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie wynika wprost, dlaczego ustawowe odsetki zostały przyznane od dnia 1 grudnia 2012 r. W tej kwestii można wnioskować, iż chodzi o moment ustalenia prawa do świadczenia, tj. Sąd uznał, że skoro wnioskodawcy przysługuje prawo do renty od dnia 1 grudnia 2012 r., to również odsetki są należne od tego dnia. Nie jest to pogląd trafny, gdyż jest inkorporowany wprost z reguł prawa cywilnego. Sprawa z zakresu ubezpieczeń społecznych jest taką sprawą jedynie w znaczeniu formalnym, a specyfika tego rodzaju sporów obliguje do odmiennej wykładni prawa. Krótko mówiąc pozwany nie może być w zwłoce z zapłatą odsetek zanim upłynie dlań termin do wydania decyzji. Termin jej wydania stanowi zatem swoisty paradygmat postępowania, co wynika z treści art. 118 ust. 1 a

ustawy emerytalnej (ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji). To w tym momencie istnieje jeszcze możliwość zmiany (korekty) poglądu wyrażonego przez lekarzy orzeczników (komisji lekarskiej) w kwestii niezdolności do pracy. Natomiast nie można utożsamiać zasad wypłaty świadczenia (od dnia następnego po dniu jej wstrzymania) z ustalaniem prawa do odsetek, gdyż każda w tych kwestii jest uregulowana odrębnymi przepisami prawa materialnego. Stąd też Sąd Apelacyjny uznał, że po stronie ubezpieczonego istnieje skuteczne prawo do żądania ustawowych odsetek od dnia 18 grudnia 2012 r. Data końcowa prawa do odsetek nie była w sprawie sporna.

Konglomerat powyższych okoliczności skłania do tezy, iż prawo do ustawowych odsetek w przypadku odmowy przedłużenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, może być przyznane nie wcześniej, niż od daty wydania zaskarżonej decyzji, która wieńczy przebieg postępowania

Z tych względów apelacja pozwanego zasługuje na uwzględnienie na mocy art. 386 § 1 k.p.c., zaś w pozostałym zakresie podlega oddaleniu w myśl art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 100 § 1 k.p.c.